

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและการใช้ข้อสันเทศ์ในด้านรูปแบบ เนื้อหาวิชา และภาษา รวมทั้งปัญหาในการใช้ข้อสันเทศ์ของคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งสังกัดสาขาวิชาต่าง ๆ 10 สาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย อันได้แก่ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาสัตวศาสตร์สาขาสุขภาพ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และสาขาวิชานิติศาสตร์

ลักษณะการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยกำหนดสมมติฐานไว้คือ ความต้องการข้อสันเทศ์ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจะแตกต่างกันไปตามสาขาวิชาที่สอน และวัตถุประสงค์ในการใช้ข้อสันเทศ์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบ ความต้องการ และการใช้ข้อสันเทศ์ในด้านรูปแบบ เนื้อหาวิชา และภาษา ตลอดจนแหล่งข้อสันเทศ์ และปัญหาในการใช้ข้อสันเทศ์ โดยแจกให้กับคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 177 คน ทั้งนี้ไม่รวมผู้ที่กำลังอยู่ระหว่างลาศึกษาต่อ ลาคลอดบุตร ลาป่วย ผักกอกบวม ตูงาน หรือปฏิบัติงานวิจัยในช่วงเวลาเก็บข้อมูล และได้รับแบบสอบถามคืนมา 152 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 141 ชุด คิดเป็นร้อยละ 79.7 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences - SPSS PC Plus) เพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเอฟ สำหรับการคำนวณหาค่าเอฟนั้น หากพบว่า รายการใดมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของแต่ละกลุ่ม เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

1. การใช้ข้อสันเทศ้านรูปแบบ เนื้อหาวิชา และภาษา

ด้านรูปแบบ จากการวิเคราะห์การใช้ข้อสันเทศ้านรูปแบบของสิ่งพิมพ์ พบว่า คณาจารย์ใช้หนังสือตำรามากที่สุด (99.3 %) รองลงมาคือ หนังสืออ้างอิงและวารสารวิชาการ (96.5 %) วิทยานิพนธ์ (72.3 %) และน้อยที่สุดคือ เอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย (24.8 %) เมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ ผลปรากฏว่า คณาจารย์ใช้หนังสือตำรามากที่สุด เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน การผลิตชุดวิชา และการบริการวิชาการ (89.4 %, 87.9 % และ 72.3 % ตามลำดับ) สำหรับวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัย พบว่า คณาจารย์ใช้หนังสืออ้างอิงมากที่สุด (49.6 %) นอกจากนี้ยังพบว่า รูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่ใช้น้อยที่สุดทั้ง 4 วัตถุประสงค์คือ เอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย (6.4 %, 5 %, 7.8 % และ 17.7 % ตามลำดับ)

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สอน พบว่า คณาจารย์ทุกสาขาวิชาใช้หนังสือตำรา มากที่สุด ยกเว้นคณาจารย์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ใช้หนังสือตำรามากเป็นอันดับ 2 และพบว่า คณาจารย์ทุกสาขาวิชาใช้เอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยน้อยที่สุด ยกเว้น คณาจารย์สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ใช้จุลสารน้อยที่สุด

สำหรับข้อเสน�훼ในรูปแบบของโลตทัศน์คนวิสัย รูปแบบที่ใช้มากที่สุด คือ วิดีทัศน์ (57.5 %) รองลงมาคือ แผนภูมิและแผนภาพและเทปบันทึกเสียง (56 %) รูปภาพ (48.9 %) และน้อยที่สุดคือ ไมโครฟิล์มและไมโครฟิช (13.5 %) เมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ ปรากฏว่า คณาจารย์ใช้เทปบันทึกเสียงมากที่สุดเพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน (46.8 %) ส่วนวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตชุดวิชาและเพื่อการวิจัย รูปแบบที่ใช้มากที่สุดคือ แผนภูมิและแผนภาพ (36.2 % และ 11.3 % ตามลำดับ) และวัตถุประสงค์เพื่อการบริการวิชาการ คณาจารย์ใช้วีดิทัศน์มากที่สุด (27 %)

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สอน พบว่า คณาจารย์ 4 สาขาวิชา ใช้เทปบันทึกเสียงมากที่สุด ได้แก่ คณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ นิติศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ ส่วนอีก 3 สาขาวิชา ใช้แผนภูมิและแผนภาพมากที่สุด ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ รัฐศาสตร์ และนิเทศศาสตร์ และอีก 2 สาขาวิชา ได้แก่ ศพกรรมศาสตร์ และส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ใช้รูปภาพมากที่สุด ส่วนสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ใช้วีดิทัศน์มากที่สุด

สำหรับรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ รูปแบบที่ใช้มากที่สุด คือ รายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์ (19.2 %) รองลงมา คือ จานแม่เหล็ก (7.8 %) และน้อยที่สุด คือ เทปแม่เหล็ก (5.0 %) โดยพบว่า รูปแบบที่ใช้มากที่สุดเพื่อการสอน การผลิตชุดวิชา และการวิจัย คือ รายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์ (4.3 %, 9.9 % และ 12.8 % ตามลำดับ) ส่วนวัตถุประสงค์เพื่อการบริการวิชาการ พบว่า คณาจารย์ใช้จานแม่เหล็กมากที่สุด (3.5 %) และเมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สอน พบว่า คณาจารย์ทุกสาขาวิชาใช้รายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์มากเป็นอันดับแรก

ด้านเนื้อหาวิชา พบว่า คณาจารย์ใช้เนื้อหาวิชาด้านสังคมศาสตร์มากที่สุด (81.6 %) รองลงมา คือ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ (65.2 %) เรื่องทั่ว ๆ ไป (51.8 %) และน้อยที่สุด คือ ศิลปกรรม (10.6 %) นอกจากนี้ยังพบว่า เนื้อหาวิชาอยู่ในด้านสังคมศาสตร์ คณาจารย์ใช้เนื้อหาวิชาด้านการศึกษามากที่สุด (42.6 %) ส่วนเนื้อหาวิชาอยู่ในด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ พบว่า คณาจารย์ใช้เนื้อหาวิชาด้านการศึกษาธุรกิจมากที่สุด (25.5 %)

เมื่อพิจารณาการใช้ข้อสันเทษะของคณาจารย์ โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ พบว่า คณาจารย์ใช้เนื้อหาวิชาด้านสังคมศาสตร์มากที่สุดทั้ง 4 วัตถุประสงค์ (67.4 % , 66.7 % , 48.2 % และ 58.9 % ตามลำดับ) และใช้เนื้อหาวิชาด้านศิลปกรรมน้อยที่สุด เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน การผลิตชุดวิชา และการบริการวิชาการ (5.7 % , 5.0 % และ 7 % ตามลำดับ) ส่วนวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยใช้เนื้อหาวิชาด้านค่านาน้อยที่สุด (1.4 %) นอกจากนี้ยังพบว่า เนื้อหาวิชาย่อยในด้านสังคมศาสตร์ คณาจารย์ใช้เนื้อหาวิชาด้านการศึกษา มากที่สุดทั้ง 4 วัตถุประสงค์ (29.1 % , 28.4 % , 24.8 % และ 25.5 % ตามลำดับ) สำหรับเนื้อหาวิชาย่อยในด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ คณาจารย์ใช้การจัดการธุรกิจมากที่สุด เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอนและการบริการวิชาการ (19.1 % และ 17.7 % ตามลำดับ) และใช้เนื้อหาวิชาด้านแพทยศาสตร์มากที่สุดเพื่อวัตถุประสงค์ในการผลิตชุดวิชาและการวิจัย (17.0 % และ 11.3 % ตามลำดับ)

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สอน พบว่า คณาจารย์เกือบทุกสาขาวิชาใช้เนื้อหาวิชาสังคมศาสตร์มากที่สุด ยกเว้นคณาจารย์สาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิทยาศาสตร์สุขภาพ คหกรรมศาสตร์ และส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ใช้เนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มากที่สุด และคณาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ ใช้เนื้อหาวิชาด้านสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์มากที่สุดเท่ากัน

ด้านภาษา พบว่า คณาจารย์ใช้ข้อสันเทษะภาษาอังกฤษมากที่สุด (97.2 %) รองลงมา คือ ภาษาไทย (95.7 %) และเมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ ปรากฏว่า คณาจารย์ใช้ภาษาไทยมากที่สุดเพื่อการสอนและการบริการวิชาการ (89.4 % และ 78.7 % ตามลำดับ) และใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุดเพื่อการผลิตชุดวิชาและการวิจัย (85.8 % และ 58.2 % ตามลำดับ)

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สอน ปรากฏว่า คณาจารย์เกือบทุกสาขาวิชาใช้ข้อสันเทษะที่เป็นภาษาอังกฤษมากที่สุด ยกเว้นคณาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ และวิทยาศาสตร์-สุขภาพ ใช้ภาษาไทยมากที่สุด

2. แหล่งข้อมูลนอกที่เข้า

จากการวิเคราะห์การใช้แหล่งข้อมูลนอกของคณาจารย์ พบว่า แหล่งข้อมูลนอกที่เข้าในระดับมากที่สุดเพียงแหล่งเดียว คือ สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ($\bar{X} = 3.60$) นอกนั้นเป็นแหล่งข้อมูลนอกที่เข้าในระดับปานกลางและน้อย

3. ความต้องการข้อมูลนอกด้านรูปแบบ เนื้อหาวิชา และภาษา

ด้านรูปแบบ คณาจารย์ต้องการข้อมูลนอกในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ในระดับมากที่สุดเพียงรูปแบบเดียว คือ หนังสือตำรา ($\bar{X} = 3.54$) และรูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่ต้องการในระดับปานกลาง คือ วารสารวิชาการ ($\bar{X} = 3.38$) หนังสืออ้างอิง ($\bar{X} = 3.25$) และวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 2.71$) นอกนั้นอยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น เมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ พบว่า รูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่คณาจารย์ต้องการในระดับมากในแต่ละวัตถุประสงค์ มีดังนี้ วัตถุประสงค์เพื่อการสอน ต้องการหนังสือตำรา ($\bar{X} = 3.78$) วัตถุประสงค์เพื่อการผลิตชุดวิชา ต้องการหนังสือตำรา ($\bar{X} = 3.88$) หนังสืออ้างอิง ($\bar{X} = 3.65$) และวารสารวิชาการ ($\bar{X} = 3.60$) วัตถุประสงค์เพื่อการบริการวิชาการ ต้องการหนังสืออ้างอิง ($\bar{X} = 3.94$) ส่วนวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัย พบว่า ไม่มีรูปแบบใดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สอน พบว่า คณาจารย์ทุกสาขาวิชาต้องการหนังสือตำราในค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยคณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ และส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ต้องการหนังสือตำราในระดับมาก และคณาจารย์สาขาวิชาอื่น ๆ ต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับข้อมูลนอกในรูปแบบของโสตทัศนวัสดุ พบว่า คณาจารย์มีความต้องการในระดับน้อยทุกรูปแบบ ทั้งนี้รูปภาพเป็นข้อมูลนอกในรูปแบบโสตทัศนวัสดุที่มีค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด ($\bar{X} = 2.43$) เมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ พบว่า รูปแบบของโสตทัศนวัสดุที่คณาจารย์ต้องการในแต่ละวัตถุประสงค์ ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย รูปแบบที่คณาจารย์ต้องการในระดับปานกลางมี 2 รูปแบบ คือ รูปภาพ ซึ่งคณาจารย์ต้องการเพื่อการสอนและการผลิตชุดวิชา ($\bar{X} = 2.59, 2.91$ ตามลำดับ) และวีดิทัศน์ ซึ่งคณาจารย์ต้องการเพื่อการสอน ($\bar{X} = 2.70$)

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สอน พบว่า คณาจารย์ 7 สาขาวิชาต้องการรูปภาพในค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยคณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และส่งเสริมการเกษตร และสหกรณ์ต้องการในระดับปานกลาง และคณาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ ศึกษาศาสตร์สุขภาพ รัฐศาสตร์ และนิเทศศาสตร์ ต้องการในระดับน้อย ส่วนอีก 3 สาขาวิชา คือ ศึกษาศาสตร์ วิทยาการสังคม และคหกรรมศาสตร์ ต้องการวัดที่ค่านี้น้อยที่สุด โดยคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ต้องการในระดับน้อย และอีก 2 สาขาวิชา ต้องการในระดับปานกลาง

สำหรับข้อเสนอก่อนในรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ พบว่า คณาจารย์มีความต้องการในระดับน้อยเพียงรูปแบบเดียว คือ รายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์ ส่วนงานแม่เหล็กและเทปแม่เหล็กมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความต้องการน้อยมาก เมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ พบว่า คณาจารย์มีความต้องการรายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์ในระดับน้อยทั้ง 4 วัตถุประสงค์ และต้องการงานแม่เหล็ก และเทปแม่เหล็กในระดับน้อยมากทั้ง 4 วัตถุประสงค์เช่นเดียวกัน

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สอน พบว่า คณาจารย์ทุกสาขาวิชาต้องการรายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์ในค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยในระดับน้อย และน้อยมาก

ด้านเนื้อหาวิชา

คณาจารย์มีความต้องการ เนื้อหาวิชาของข้อเสนอก่อนในระดับปานกลางเพียงเนื้อหาวิชาเดียว คือ การศึกษา ($\bar{X} = 2.51$) และต้องการเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ พบว่า เนื้อหาวิชาของข้อเสนอก่อนที่คณาจารย์ต้องการในระดับปานกลางเพื่อวัตถุประสงค์ในการสอนและการผลิตชุดวิชา คือ การศึกษา ($\bar{X} = 2.60, 2.57$ ตามลำดับ) และเรื่องทั่ว ๆ ไป เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริการวิชาการ ($\bar{X} = 2.60$) เนื้อหาวิชาอื่น ๆ ต้องการในระดับน้อยทุกวัตถุประสงค์

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สอน พบว่า คณาจารย์ 8 สาขาวิชา ต้องการเนื้อหาวิชาด้านที่ตนสอนในระดับมาก ยกเว้นคณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และวิทยาการสังคม ต้องการ เนื้อหาวิชาด้านที่ตนสอนในระดับปานกลาง

ด้านภาษา

ภาษาของข้อสอบที่คณาจารย์ต้องการในระดับมาก คือ ภาษาไทย ($\bar{X} = 3.67$) และต้องการในระดับปานกลาง คือ ภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.46$) โดยพบว่า ต้องการภาษาไทยในระดับมากที่สุดทั้ง 4 วัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.78, 3.76, 3.50$ และ 3.65 ตามลำดับ) ส่วนข้อสอบที่เป็นภาษาอังกฤษ คณาจารย์ต้องการในระดับปานกลางเกือบทุก วัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 3.46, 3.40$ และ 3.31 ตามลำดับ) ยกเว้นวัตถุประสงค์เพื่อการผลิตชุดวิชา ต้องการในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$)

เมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สังกัด พบว่า คณาจารย์เกือบทุกสาขาวิชาต้องการข้อสอบที่ภาษาไทยในค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาษาอังกฤษ ยกเว้นคณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์และวิทยาการสังคม ต้องการภาษาอังกฤษในค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาษาไทย

4. ความแตกต่างในความต้องการข้อสอบที่ของคณาจารย์

4.1 ตามสาขาวิชาที่สังกัด

ด้านรูปแบบ

คณาจารย์แต่ละสาขาวิชามีความต้องการข้อสอบที่ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 8 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือตำรา หนังสืออ้างอิง วารสารวิชาการ หนังสือพิมพ์ จุลสารและกฤตภาค วิทยานิพนธ์ เอกสารการศึกษาทางไกล และคู่มือศึกษา และเอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย และพบว่า คณาจารย์มีความต้องการนิตยสาร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ปรากฏว่ามีเพียงหนังสือพิมพ์และวิทยานิพนธ์ที่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยพบว่า คณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์มีความต้องการมากกว่าคณาจารย์สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

สำหรับข้อสอบที่ในรูปแบบของโสตทัศนวัสดุ พบว่า คณาจารย์แต่ละสาขาวิชา มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกรูปแบบ และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ปรากฏว่าพบความแตกต่างเพียง 3 รูปแบบ คือ สไลด์ รูปภาพ และภาพโปร่งใส โดยพบว่าคณาจารย์สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์มีความต้องการมากกว่าคณาจารย์สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั้ง 3 รูปแบบ

ส่วนข้อสันเทศ์ในรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ พบว่า คณาจารย์แต่ละสาขาวิชามีความต้องการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกรูปแบบ

ด้านเนื้อหาวิชา

คณาจารย์แต่ละสาขาวิชามีความต้องการเนื้อหาวิชาของข้อสันเทศ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกเนื้อหาวิชา ยกเว้นเนื้อหาวิชาเรื่องหัวข้อ ๆ ไป ที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า มีความแตกต่างกัน 19 เนื้อหาวิชา

ด้านภาษา

คณาจารย์แต่ละสาขาวิชามีความต้องการข้อสันเทศ์ที่เป็นภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนข้อสันเทศ์ที่เป็นภาษาไทยนั้นมีความต้องการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่แล้วไม่พบความแตกต่าง

4.2 ตามวัตถุประสงค์ในการใช้ข้อสันเทศ์

ด้านรูปแบบ

ข้อสันเทศ์ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ พบว่า มีเพียงจุลสารและกฤตภาคที่ไม่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ในการใช้ นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกรูปแบบ

ส่วนข้อสันเทศ์ในรูปแบบของโลตทัศน์วีลิตู พบว่า แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ในการใช้เกือบทุกรูปแบบ ยกเว้น ไมโครฟิล์มและไมโครฟิช ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สำหรับรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ พบว่า คณาจารย์มีความต้องการแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ในการใช้ทุกรูปแบบ

ด้านเนื้อหาวิชา

ความต้องการข้อสันเทคต์ด้านเนื้อหาวิชา พบว่า มีเพียงเนื้อหาวิชาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และเนื้อหาวิชาด้านวิทยาการสื่อสารที่ไม่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ในการใช้ นอกนั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกเนื้อหาวิชา

ด้านภาษา

ภาษาของข้อสันเทคต์ที่คณาจารย์ต้องการแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ในการใช้ทุกภาษา

5. ปัญหาในการใช้ข้อสันเทคต์ด้านต่าง ๆ

ด้านรูปแบบ ปัญหาในการใช้ข้อสันเทคต์ด้านรูปแบบของคณาจารย์ พบว่า คณาจารย์ประสบปัญหาในระดับปานกลาง 2 ปัญหา ได้แก่ ความยุ่งยากในการใช้ข้อสันเทคต์ที่อยู่ในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.15$) และไม่ทราบวิธีค้นคืนข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 3.07$) นอกนั้นเป็นปัญหาที่คณาจารย์ประสบในระดับน้อย

ด้านเนื้อหา คณาจารย์ประสบปัญหาในการใช้ข้อสันเทคต์ด้านเนื้อหาในระดับปานกลางทุกปัญหา โดยปัญหาข้อสันเทคต์เฉพาะสาขาวิชาเล็กน้อยเป็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.04$)

ด้านภาษา คณาจารย์ประสบปัญหาในการใช้ข้อสันเทคต์ด้านภาษาในระดับปานกลาง 2 ปัญหา ได้แก่ ข้อสันเทคต์ที่เป็นภาษาอังกฤษมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.99$) และข้อสันเทคต์ที่เป็นภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.92$)

แหล่งข้อสันเทคต์ คณาจารย์ประสบปัญหาการใช้แหล่งข้อสันเทคต์ในระดับปานกลางทุกปัญหา ยกเว้นปัญหากระบวนการจัดเก็บข้อสันเทคต์ต่าง ๆ ของสำนักบรรณสารสันเทคต์มสร. ไม่สะดวกต่อการใช้ที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.09$) ทั้งนี้ปัญหาความไม่สะดวกในการไปใช้ห้องสมุดอื่นภายนอกมหาวิทยาลัยและศูนย์เอกสารต่าง ๆ เป็นปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.17$)

อภิปรายผล

1. การใช้ข้อสันเทศ์ด้านรูปแบบ เนื้อหาวิชา และภาษา

ด้านรูปแบบ

จากการวิจัย พบว่า ข้อสันเทศ์ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่คณาจารย์ใช้มากที่สุด คือ หนังสือตำรา โดยพบว่า คณาจารย์เกือบทุกสาขาวิชาใช้หนังสือตำรามากที่สุด เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน การผลิตชุดวิชา และการบริการวิชาการ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ มหาวิทยาลัย ลุโซทัยธรรมมาธิดา เป็นมหาวิทยาลัยเปิด ซึ่งใช้เอกสารการสอนชุดวิชา เป็นสื่อหลักในการเรียน การสอน คณาจารย์จึงต้องใช้หนังสือตำราซึ่งให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และน่าเชื่อถือมากกว่ารูปแบบอื่น ในการประกอบการศึกษาค้นคว้า เพื่อผลิตเอกสารดังกล่าว อีกทั้งสำนักบรรณสารสันเทศ์ซึ่งเป็น ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยก็ได้จัดหารูปแบบดังกล่าวไว้ให้บริการมากกว่ารูปแบบอื่น ผล การวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พูลสุข น้าลุ่มย์ (2527) ลินตนา กระแสชัย (2524) และลุ่มิตรา เฟื่องวรรณะ (2524) ที่พบว่า คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยปิดใช้หนังสือตำรา ประกอบการสอนและการเขียนตำรามากกว่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าในเรื่อง ของการสอนและการเขียนตำรา ไม่ว่าจะ เป็นคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเปิดหรือมหาวิทยาลัยปิด ต่างก็ใช้รูปแบบของสิ่งพิมพ์สอดคล้องกัน

สำหรับข้อสันเทศ์ในรูปแบบของโสตทัศนวัสดุ พบว่า รูปแบบที่คณาจารย์ใช้ มากที่สุด คือ วีดิทัศน์ โดยเฉพาะคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และวิชาศึกษาศาสตร์สุขภาพ ใช้ มากที่สุดเพื่อการบริการวิชาการ และพบว่าคณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ นิติศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ ใช้เทปบันทึกเสียงมากที่สุด เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน การที่ คณาจารย์ใช้วีดิทัศน์และเทปบันทึกเสียงมากที่สุดในวัตถุประสงค์ทั้งสองดังกล่าว อาจเป็นเพราะ มหาวิทยาลัยลูโซทัยธรรมมาธิดาใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล ไม่มีชั้นเรียน รูปแบบ ดังกล่าวเป็นสื่อที่ใช้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาได้ดี โดยเฉพาะสาขาวิชาศึกษาศาสตร์สุขภาพ วีดิทัศน์เป็นสื่อที่ใช้ประกอบการเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ การ ฝึกอบรมในสาขาวิชาอื่นต่าง ๆ ของสาขาวิชาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น วีดิทัศน์และเทปบันทึกเสียง ยังเป็นสื่อช่วยเสริมความรู้ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี ดังนั้นคณาจารย์จึงใช้สื่อทั้งสอง ประเภทมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ

ส่วนข้อสันเทศ์ในรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ จากการวิจัยพบว่า คณาจารย์ทุกสาขาวิชาใช้รายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์มากกว่างานแม่เหล็กและเทปแม่เหล็กเพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน การผลิตชุดวิชา และการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ารายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์เป็นรูปแบบที่มีความสะดวกในการใช้มากกว่างานแม่เหล็กและเทปแม่เหล็ก และเป็นรูปแบบที่พร้อมจะนำไปใช้งานได้ทันที

มีข้อนำส่ง เกิดจากการวิจัย คือ คณาจารย์ใช้ข้อสันเทศ์ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์มากกว่าข้อสันเทศ์ในรูปแบบของโสตทัศนวัสดุ และข้อสันเทศ์ในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ โดยพบว่า คณาจารย์ใช้ข้อสันเทศ์ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์มากเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในขณะที่รูปแบบของโสตทัศนวัสดุ และรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์เป็นรูปแบบข้อสันเทศ์ที่คณาจารย์ใช้น้อยเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าสิ่งพิมพ์เป็นรูปแบบที่มีความสำคัญต่อการใช้ข้อสันเทศ์ของคณาจารย์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสิ่งพิมพ์มีข้อสันเทศ์ในเนื้อหาหลากหลาย และให้ข้อมูลได้ละเอียดกว่าอีก 2 รูปแบบ

ด้านเนื้อหาวิชา

จากการวิจัย พบว่า คณาจารย์ใช้ข้อสันเทศ์ที่มีเนื้อหาวิชาด้านสังคมศาสตร์มากที่สุด โดยเฉพาะคณาจารย์สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ นิติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ และนิเทศศาสตร์ โดยพบว่า ใช้เนื้อหาวิชาด้านสังคมศาสตร์มากที่สุด ทั้ง 4 วัตถุประสงค์ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยโยทัยธรรมมาธิดา เป็นมหาวิทยาลัยที่เน้นทางด้านสังคมศาสตร์ และคณาจารย์ที่ใช้เนื้อหาวิชาดังกล่าวส่วนใหญ่สังกัดอยู่ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จึงใช้เนื้อหาวิชาด้านนี้มากกว่าเนื้อหาวิชาด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ยังพบว่า เนื้อหาวิชาอยู่ในด้านสังคมศาสตร์ คณาจารย์ใช้การศึกษามากที่สุดทั้ง 4 วัตถุประสงค์ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่มีวิชาเอกมากกว่าสาขาวิชาอื่น อีกทั้งเป็นสาขาวิชาที่เปิดสอนรุ่นแรก จำนวนคณาจารย์และจำนวนสิ่งพิมพ์ทางด้านการศึกษา ก็มีมากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ จึงทำให้มีการใช้เนื้อหาวิชาด้านนี้เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ มาก

ด้านภาษา

จากการวิจัย พบว่า ภาษาของข้อสอบที่คณาจารย์ใช้มากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษ โดยพบว่า คณาจารย์เกือบทุกสาขาวิชา ใช้ภาษาอังกฤษมากที่สุดเพื่อการผลิตรายวิชาและการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องจากข้อสอบที่นำมาใช้ในวัตถุประสงค์ดังกล่าวส่วนใหญ่จะเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งให้ข้อมูลตรงตามความต้องการได้มากกว่าภาษาไทย

2. แหล่งข้อสอบที่ใช้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า แหล่งข้อสอบที่คณาจารย์ใช้ในระดั้มาก คือ สำนักบรรณสารส่วนตศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งเป็นห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยฯ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรีย์ บุนงามงคล (25258) และ นานิกา เมฆจรลกุล (2529) ซึ่งพบว่า คณาจารย์มักใช้แหล่งข้อสอบที่เป็นห้องสมุดคณะที่ตนสังกัดมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะความสะดวกที่ได้รับอันเนื่องมาจากสถานที่ตั้งอยู่ใกล้ที่ทำงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ยังสอดคล้องกับปัญหาของการใช้แหล่งข้อสอบที่พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุดคือ คณาจารย์ไม่สะดวกในการไปใช้ห้องสมุดอื่นภายนอกมหาวิทยาลัยและศูนย์เอกสารต่าง ๆ (ตารางที่ 39)

3. ความต้องการข้อสอบที่ด้านรูปแบบ เนื้อหาวิชา และภาษา

ด้านรูปแบบ

จากการวิจัย พบว่า ข้อสอบที่ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่คณาจารย์ต้องการในระดับมากมีเพียงรูปแบบเดียว คือ หนังสือตำรา โดยพบว่า คณาจารย์ทุกสาขาวิชาต้องการหนังสือตำราในค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเช่นเดียวกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการใช้ของคณาจารย์ที่พบว่าใช้หนังสือตำรา มากที่สุด ย่อมแสดงให้เห็นว่า หนังสือตำรา เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีความสำคัญต่อคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยเฉพาะต้องการใช้ในระดั้มากเพื่อการผลิตรายวิชา (ตารางที่ 12) ทั้งนี้อาจเนื่องจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นสถาบันการศึกษาระบบเปิด การผลิตรายวิชาเป็นภารกิจหลักของคณาจารย์ หนังสือตำราจึงเป็นรูปแบบที่ให้ข้อมูลประกอบการศึกษาค้นคว้า และอ้างอิงได้ดีกว่ารูปแบบอื่นทั้งในด้านวิชาการและความถูกต้อง ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับ

งานวิจัยของสุรีย์ บูหงามงคล (2528) และนาฮิกา เมฆจรส์กุล (2529) ที่พบว่า คณาจารย์ต้องการหนังสือตำราในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยใช้เพื่อการสอนเป็นหลัก ด้วยเหตุที่ว่าหนังสือตำราเป็นรูปแบบที่ให้รายละเอียดเฉพาะเนื้อหาและตอบปัญหาเฉพาะที่ต้องการได้อย่างสมบูรณ์และชัดเจนมากกว่ารูปแบบอื่น

นอกจากนั้นยังพบว่า วัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยไม่มีสิ่งพิมพ์รูปแบบใดที่คณาจารย์ต้องการในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะของงานวิจัยส่วนใหญ่ไม่ได้ค้นหาคำตอบหรือความรู้จากสิ่งพิมพ์เป็นหลัก แต่จะใช้วิธีการอื่น ๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนอกจากนั้น จากสภาพที่เป็นอยู่ คณาจารย์มีเวลาดำเนินการทางด้านการวิจัยน้อย ความต้องการสิ่งพิมพ์เพื่อการวิจัยจึงยังมีไม่มากนัก

ข้อค้นพบในรูปแบบของ โสัดที่ค้นวัสดุ พบว่า คณาจารย์มีความต้องการรูปแบบ โสัดที่ค้นวัสดุในระดับน้อย โดยมีรูปภาพเป็นรูปแบบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของคณาจารย์แต่ละสาขาวิชา ที่พบว่า คณาจารย์เกือบทุกสาขาวิชาต้องการรูปภาพในค่าเฉลี่ยสูงสุด และเมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ก็พบว่า ความต้องการรูปแบบ โสัดที่ค้นวัสดุของคณาจารย์ในแต่ละวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยในระดับน้อย ยกเว้น รูปภาพพบว่า คณาจารย์มีความต้องการในระดับปานกลาง เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอนและการผลิตชุดวิชา และต้องการวีดิทัศน์ในระดับปานกลาง เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการสอนและการผลิตชุดวิชา คณาจารย์ใช้รูปภาพในการประกอบการอธิบายเนื้อหาในเอกสารการสอนชุดวิชา เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น และการที่ต้องการวีดิทัศน์มากกว่ารูปแบบอื่นเพื่อวัตถุประสงค์ในการสอน อาจเนื่องมาจาก รูปแบบดังกล่าวใช้เป็นสื่อในการถ่ายทอดและเสริมความรู้ให้แก่นักศึกษาในระบบการสอนทางไกล นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุริพร เมืองอ่ำ (2529) ที่พบว่า อาจารย์มีความต้องการ โสัดที่ค้นวัสดุอุปกรณ์ในระดับน้อย โดยพบว่า รูปภาพเป็นรูปแบบที่อาจารย์มีความต้องการเพื่อการสอนในอัตราเฉลี่ยสูงที่สุดเช่นเดียวกัน

ข้อค้นพบในรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ จากการวิจัยพบว่า คณาจารย์มีความต้องการในระดับน้อย โดยพบว่า รายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งเมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สังกัดก็พบว่า คณาจารย์แต่ละสาขาวิชาต้องการรูปแบบดังกล่าวในระดับน้อย

เช่นเดียวกัน และเมื่อจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ ก็พบว่า มีผลสอดคล้องกัน คือ
 คณาจารย์ต้องการรายงานพิมพ์จากคอมพิวเตอร์ในระดับน้อยทั้ง 4 วัตถุประสงค์ การที่เป็น
 เช่นนี้ อาจเป็นเพราะ คณาจารย์ส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ อีกทั้งการปฏิบัติ
 หน้าที่ของคณาจารย์ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์โดยตรง จึงทำให้ไม่คุ้นเคยกับรูปแบบ
 ดังกล่าว และเป็นผลทำให้มีความต้องการรูปแบบดังกล่าวในระดับน้อย ซึ่งผลการวิจัยข้อมูลใน
 ส่วนนี้สอดคล้องกับปัญหาการใช้ข้อสนเทศด้านรูปแบบ ที่พบว่า ปัญหาที่สำคัญที่สุด คือ คณาจารย์
 ประสบบัญหาในด้านความยุ่งยากในการใช้ และไม่ทราบวิธีค้นคืนข้อมูลจากคอมพิวเตอร์
 (ตารางที่ 42)

ด้านเนื้อหาวิชา

จากการวิจัย พบว่า คณาจารย์มีความต้องการในระดับปานกลางเพียงเนื้อหา
 วิชาเดียว คือ การศึกษา และต้องการเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ในระดับน้อยทุกเนื้อหาวิชา โดยพบว่า
 ต้องการเนื้อหาวิชาด้านการศึกษาในระดับปานกลางเพื่อการสอนและการผลิตชุดวิชา และ
 ต้องการเนื้อหาวิชาในเรื่องทั่วไป ในระดับปานกลางเพื่อการบริการวิชาการ นอกนั้นเป็น
 เนื้อหาวิชาที่มีความต้องการในระดับน้อยทุกวัตถุประสงค์ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะสาขาวิชา
 ศึกษาค่าสัตรีซึ่งเป็นสาขาวิชาหนึ่งในมหาวิทยาลัยเปิดสอนวิชา เอกมากกว่าสาขาวิชาอื่น อีกทั้ง
 สาขาวิชาศึกษาค่าสัตรีมีโครงการจะเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโท จึงทำให้ความต้องการใน
 เนื้อหาวิชาด้านนี้มากกว่าเนื้อหาวิชาอื่น และการที่คณาจารย์ต้องการเรื่องทั่วไป มากกว่า
 เนื้อหาวิชาอื่นเพื่อการบริการวิชาการ อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็น
 มหาวิทยาลัยที่คณาจารย์มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมาก ดังนั้นคณาจารย์จึง
 ต้องการเนื้อหาวิชาทั่วไป เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ
 เช่น การเป็นวิทยากรรายการต่าง ๆ การสัตอบรมสัมมนาต่าง ๆ และการเป็นที่ปรึกษาของ
 ชมรมนักศึกษา เป็นต้น

ผลการวิจัยยังพบว่า คณาจารย์แต่ละสาขาวิชาที่มีความต้องการเนื้อหาวิชาที่ตน
 สอนในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของลูร์รี่ บุนงามงคล (2528) นาอิกกา
 เมฆจรลกุล (2529) และสุกัญญา ภิญญิตระกุล (2531) ที่พบว่า คณาจารย์ที่สอนสาขาวิชา
 โดยย่อต้องการข้อสนเทศในสาขาวิชาที่ตนสอน

ด้านภาษา

จากการวิจัย พบว่า คณาจารย์เกือบทุกสาขาวิชาต้องการข้อสันเทศที่เป็นภาษาไทยในระดับมาก โดยพบว่า ต้องการภาษาไทยในระดับมากที่สุดทั้ง 4 วัตถุประสงค์ ด้วยเหตุที่ว่าภาษาไทยเป็นภาษาของตนเอง ย่อมสามารถเข้าใจได้ง่ายและลึกซึ้งกว่าภาษาอื่น ๆ อีกทั้งระบบการสอนของมหาวิทยาลัยเป็นระบบการสอนทางไกล การอธิบายเนื้อหาวิชาการศึกษาจะต้องชัดเจนและสื่อความหมายได้ตรงกันระหว่างคณาจารย์กับนักศึกษา ดังนั้นคณาจารย์จึงมีความต้องการภาษาไทยมากกว่าภาษาอื่น ๆ

4. การทดสอบสัมมติฐาน

จากสัมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ความต้องการข้อสันเทศของคณาจารย์จะแตกต่างกันไปตามสาขาวิชาที่สอน ผลการทดสอบพบว่า ส่วนใหญ่เป็นไปตามสัมมติฐาน มีเพียงบางส่วนที่ไม่เป็นไปตามสัมมติฐาน คือ ในด้านรูปแบบของข้อสันเทศมีความต้องการชนิดยสารและรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชนิดยสารเป็นรูปแบบที่ให้ข้อมูลทั่ว ๆ ไป และเนื้อหาไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมากนัก ส่วนรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์พบว่า คณาจารย์เพียงส่วนน้อยใช้ (ตารางที่ 5) และคณาจารย์ยังประสบปัญหาในการใช้ คือ ปัญหาความยุ่งยากในการใช้และไม่ทราบวิธีค้นคืนข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ (ตารางที่ 39) ด้วยเหตุนี้จึงเป็นผลทำให้คณาจารย์แต่ละสาขาวิชาไม่ให้ความสำคัญกับรูปแบบดังกล่าวนี้ และจึงมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ส่วนด้านเนื้อหาวิชา มีเพียงเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่มีความต้องการไม่แตกต่างกัน ก็เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก เรื่องทั่ว ๆ ไป เป็นเนื้อหาวิชาในด้านความรู้ทั่ว ๆ ไป ไม่เฉพาะเจาะจงสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่ง คณาจารย์จึงอาจให้ความสนใจเท่ากัน และทำให้ไม่มีความแตกต่างในเนื้อหาวิชาด้านนี้ สำหรับในด้านภาษาของข้อสันเทศคณาจารย์ต้องการภาษาไทยไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะภาษาไทยเป็นภาษาของตนเอง ซึ่งสามารถเข้าใจได้ง่ายและเข้าใจได้ลึกซึ้งกว่าการอ่านภาษาอื่น ๆ

และจากผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ปรากฏว่า เฉพาะในด้านเนื้อหาวิชา เท่านั้นที่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่

เป็นส่วนใหญ่ เพราะความแตกต่างในด้านเนื้อหาที่ค่อนข้างเห็นได้ชัดเจนว่าคณาจารย์ที่สอนสาขาวิชาใดย่อมมีความต้องการเนื้อหาวิชาของข้อสอบเทคนิคล่าชาวิชานั้นมากกว่าคณาจารย์สาขาวิชาอื่น นอกจากนี้ จากการทดสอบ มีข้อน่าสังเกตว่าคณาจารย์สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์มีความต้องการเนื้อหาวิชาอื่น ๆ เกือบทุกเนื้อหาวิชาน้อยกว่าคณาจารย์สาขาวิชาอื่น ๆ ยกเว้นเนื้อหาวิชาทางด้านวิทยาการศาสตร์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนในสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ไม่เกี่ยวข้อง กับเนื้อหาวิชาอื่น ๆ มากนัก สำหรับด้านรูปแบบของข้อสอบเทคนิคล่าชาของข้อสอบเทคนิคล่าชาไม่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องมาจากข้อจำกัดทางสถิติเป็นสำคัญ

และจากกลุ่มมติฐานที่กำหนดไว้ว่า ความต้องการข้อสอบเทคนิคล่าชาจะแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ในการใช้ ผลการทดสอบพบว่า ส่วนใหญ่เป็นไปตามกลุ่มมติฐาน และมีเพียงส่วนน้อยที่ไม่เป็นไปตามกลุ่มมติฐาน กล่าวคือ ในด้านรูปแบบของข้อสอบเทคนิคล่าชาความต้องการจุลสารและกฤตภาค และไมโครฟิล์ม ไมโครฟิล์ม ไม่แตกต่างกัน และในด้านเนื้อหาวิชาความต้องการเนื้อหาวิชาประจำสาขาวิชาและวิทยาการศาสตร์บริสุทธิ์ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบจุลสาร กฤตภาค ไมโครฟิล์ม และไมโครฟิล์ม ไม่ใช่รูปแบบที่อาจารย์ใช้มากในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ (ตารางที่ 5) โดยเฉพาะไมโครฟิล์มและไมโครฟิล์มยังเป็นรูปแบบที่ไม่เอื้อต่อการใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เนื่องจากมีความยุ่งยากในการใช้ อีกทั้งคณาจารย์อาจไม่ทราบว่าห้องสมุดมีรูปแบบดังกล่าว เนื่องจากจำกัดเก็บไว้ในชั้นปิด จึงเป็นผลทำให้ระดับความต้องการในแต่ละวัตถุประสงค์ไม่แตกต่างกัน และสำหรับเนื้อหาวิชาประจำสาขาวิชาและวิทยาการศาสตร์ - บริสุทธิ์ที่มีความต้องการไม่แตกต่างกันอาจเนื่องมาจาก เนื้อหาวิชาดังกล่าวเป็นเนื้อหาวิชาที่มีการเรียนการสอน การผลิตชุดวิชา และการบริการวิชาการไม่มากนักในมหาวิทยาลัยสุโขทัย - ธรรมาราช และในด้านการวิจัยก็ยังไม่ได้ทำ ความต้องการที่มีต่อเนื้อหาวิชาดังกล่าวในแต่ละวัตถุประสงค์จึงไม่แตกต่างกัน

5. ปัญหาในการใช้

รูปแบบ

จากการวิจัยพบว่า คณาจารย์ประสบปัญหาในการใช้ข้อสอบเทคนิคล่าชาในรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ คือ ประสบปัญหาในด้านความยุ่งยากในการใช้และไม่ทราบวิธีค้นคืนข้อมูลจาก

คอมพิวเตอร์ในค่าเฉลี่ยสูงกว่าปัญหาอื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ คณาจารย์ไม่ค่อยได้ใกล้ชิดกับการใช้คอมพิวเตอร์โดยตรง จึงทำให้ขาดทักษะ และไม่มีความคุ้นเคยกับการใช้ข้อสนเทศในรูปแบบนี้

เนื้อหา

สำหรับปัญหาในการใช้ข้อสนเทศด้านเนื้อหา พบว่า คณาจารย์ประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกปัญหา คือ ข้อสนเทศเฉพาะสาขาวิชาน้อย เนื้อหาของข้อสนเทศไม่ตรงกับความต้องการ และข้อสนเทศเก่าและล้าสมัย การที่คณาจารย์ประสบปัญหาในด้านข้อสนเทศเฉพาะสาขาวิชาน้อย และข้อสนเทศเก่าและล้าสมัยอาจเนื่องมาจากความไม่สม่ำเสมอในการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือแต่ละสาขาวิชา รวมทั้งงบประมาณไม่มากพอที่จะจัดซื้อสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ ในแต่ละปีได้อย่างเพียงพอ นอกจากนี้ การที่ประสบปัญหาเนื้อหาของข้อสนเทศไม่ตรงกับความต้องการอาจเป็นเพราะความร่วมมือระหว่างห้องสมุดกับสาขาวิชาในการเลือกซื้อทรัพยากรที่ต้องการนั้นมีไม่มากนัก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พูลสุข น้าสุพิศ (2527) และธิดา ลวัลดีสรณ์ (2522) ที่พบว่า คณาจารย์ประสบปัญหาเรื่องความเก่าและล้าสมัยของทรัพยากรในห้องสมุดเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากห้องสมุดของสถาบันที่ทำการวิจัยนั้นไม่มีงบประมาณเพียงพอในการจัดซื้อทรัพยากรห้องสมุด ดังนั้นในการพัฒนาทรัพยากรห้องสมุดจึงควรนำปัญหาดังกล่าวมาพิจารณาด้วย

ภาษา

สำหรับปัญหาในการใช้ข้อสนเทศด้านภาษา พบว่า ปัญหาที่ประสบในระดับปานกลางคือ ข้อสนเทศที่เป็นภาษาอังกฤษ และภาษาไทยมีไม่เพียงพอ ในขณะที่เดียวกันผลการวิจัยก็แสดงให้เห็นว่าคณาจารย์ใช้ข้อสนเทศทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษมาก ดังนั้นควรจัดหาข้อสนเทศทั้ง 2 ภาษา ให้มากพอกับการใช้ของคณาจารย์ และให้สอดคล้องกับความต้องการของคณาจารย์แต่ละสาขาวิชา และในการใช้แต่ละวัตถุประสงค์ด้วย

แหล่งข้อสนเทศ

พบว่าปัญหาที่สำคัญที่คณาจารย์ประสบ คือ ความไม่สะดวกในการไปใช้ห้องสมุดอื่น ภายนอกมหาวิทยาลัยและศูนย์เอกสารต่าง ๆ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชอยู่ห่างไกลจากแหล่งข้อมูลอื่นมาก

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ เป็นแนวทางในการจัดหาและจัดบริการข้อสันเทคำ แก่สำนักบรรณสารสันเทคำ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้ดังนี้

1. ในด้านการจัดหา

1.1 ห้องสมุดควรให้ความสำคัญกับการจัดหาตำรา หนังสืออ้างอิง และวารสารวิชาการในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะทางด้านสังคมศาสตร์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ให้สอดคล้องกับการใช้และความต้องการใช้ของคณาจารย์ในสาขาวิชาต่าง ๆ และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้

1.2 โฉดที่ค่นวัลตุ ซึ่งในปลลขุ่นคณาจารย์ยังใช้ไม่มำกเทำรูปแบบสิ่งพิมพ์ แต่เป็นรูปแบบที่สำคัญสำหรับการล่นทางไกลของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะรูปภาพและวีดิทัศน์ ห้องสมุดควรพิจารณาจัดหาเพิ่มมำกขึ้น โดยให้มีเนื้อหาที่เอื้อต่อการใช้ประโยชน์ของคณาจารย์ในสาขาวิชาต่าง ๆ ก็จะทำให้คณาจารย์เกิดความสนใจและนำไปใช้ในการปฏิบัติงานมำกขึ้น

1.3 ห้องสมุดควรกระตุ้นให้คณาจารย์เห็นความสำคัญของการเล่นร่ายชื่อหนังสือเพื่อจัดซื้อเข้าห้องสมุด และเชิญคณาจารย์แต่ละสาขาวิชาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อหนังสือของห้องสมุด เพราะจะช่วยให้การจัดหาและจัดซื้อตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากยิ่งขึ้น

2. ในด้านการจัดบริการ

2.1 ด้วยเหตุที่คณาจารย์ประสบปัญหาในด้านควมยุ่งยากในการใช้โฉดที่ค่นวัลตุและรูปแบบที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ ดังนั้นห้องสมุดควรจัดปฐมนิเทศ หรือจัดอบรมให้คณาจารย์รู้สำกวิธีใช้โฉดที่ค่นวัลตุและวิธีสืบค้นข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ เพื่อให้คณาจารย์เกิดความคุ้นเคย และใช้ประโยชน์มำกยิ่งขึ้น

2.2 บรรณารักษ์ควรจัดทำบรรณานุกรมให้คณาจารย์เพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น จัดทำรายชื่อนหนังสือประกอบการเรียนการสอนของแต่ละสาขาวิชา โดยครอบคลุมข้อสันเทคำที่อยู่ในรูปแบบอื่น ๆ ด้วย

2.3 ควรประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้คณาจารย์ใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดให้มากขึ้น เพื่อลดปัญหาของความไม่สะดวกในการไปใช้แหล่งข้อมูลอื่นของคณาจารย์ และห้องสมุดยังคงควรเป็นศูนย์กลางในการติดต่อขอข้อมูลที่ไม่มีการจัดพิมพ์เผยแพร่ให้คณาจารย์ รวมทั้งติดต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้ตามความต้องการด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยความต้องการและการใช้ข้อสนเทศของบุคลากรในสายงานอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมา เปรียบเทียบกับของคณาจารย์ ว่าสอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไร และเพื่อให้สำนักบรรณสารสนเทศสามารถจัดหาและจัดบริการข้อสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรทุกกลุ่มในมหาวิทยาลัย
2. ควรทำการศึกษาพฤติกรรมการค้นหาข้อสนเทศของคณาจารย์เฉพาะสาขาวิชา เพื่อให้ทราบถึงวิธีการค้นหาและการเข้าถึงข้อสนเทศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย